

Wind

DECEMBER 2018
Driemaandelijks Nieuwsbrief
Wase Wind - Fortech
Afgiftekantoor Leuven MassPost - P923765

#02

IN DIT MAGAZINE

Onze Windparken
PV installaties
Green Deal Biodiversiteit
Pomona
WindEurope Hamburg
Elektriciteitsprijzen
Groepsaankoop
Klantenportaal en EMAS
In de kijker

 Wase Wind

FORTECH

A photograph of a white wind turbine with red-tipped blades, situated in a grassy field with trees in the background under a blue sky. The image is partially covered by a large green graphic element that resembles a stylized leaf or a wind turbine blade.

Inhoud

Inhoud

Onze Windparken

- Baggaart
- Onderhoud

PV installaties

Activiteiten

Green Deal Biodiversiteit

Pomona

WindEurope Hamburg

Elektriciteitsprijzen

- Evolutie
- Groepsaankoop

Klantenportaal en EMAS

Hoe schaars is onze stroom?

In de kijker

Nieuwjaars- brief

Bij het brainstormen over deze tweede editie van ons magazine “Wind” dachten we een beetje nostalgisch terug aan de nieuwjaarsbrieven welke we allen ijverig schreven in deze periode van het jaar. Nieuwjaarsbrieven met een terugblik naar het voorbij jaar, maar vooral met een hoopvolle boodschap voor het nieuwe jaar. Ook in dit magazine naast een terugblik op verwezenlijkingen en activiteiten, informatie over lopende en toekomstige projecten die ons hoopvol stemmen.

We werken hoopvol en zonder de moed te verliezen verder aan de realisatie van windpark Baggaart. Naast windenergie besteden we in deze nieuwsbrief ook aandacht aan een andere hernieuwbare energiebron, zonnepanelen. Elk initiatief tot duurzame energieproductie geeft ons hoop op een toekomst met minder vervuilende energiebronnen.

De start van een nieuw jaar gaat ook samen met goede voornemens. Met onze deelname aan Green Deal Biodiversiteit wordt ons voornemen om acties te ondernemen richting de fauna en flora rondom onze windturbines verder uitgewerkt.

Verhoging van de biodiversiteit is ook een streven van de landbouwcoöperatie Pomona die we in dit magazine voorstellen.

We wensen u een fijne eindejaarsperiode en een mooi 2019!

Jetty

Onze Windparken

Baggaart

ENERGIEPRODUCTIE

6 x 3,4 MW

FAUNA

studie vleermuizen

LANDSCHAP

impactstudie d.m.v.
nieuwe software

Project Baggaart: nieuws en verder onderzoek.

In mei 2018 werd de omgevingsvergunning voor windpark Baggaart afgeleverd door minister Schauvlieghe. Op deze omgevingsvergunning voor 6 windturbines (4 voor Wase Wind/Fortech en 2 voor Engie) te Moerbeke en Stekene werden echter 3 beroepen ingediend bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. De beroepen werden aangetekend tegen de vergunning-verlenende overheid. Zij is dus de eerste partij die zich verweert. Wase Wind/Fortech en Engie kunnen bijkomend reageren met hun eigen raadvrouw.

De Raad buigt zich niet over de inhoud van de vergunning, wel of de vergunningsverlening juridisch gegrond is. Daarvoor verifiëren ze alle aangehaalde argumenten van de beroepsindieners en de tegenargumenten van de verwerende partijen t.o.v. de regelgeving en eerdere juridische uitspraken. Deze procedure zal zeker een jaar tot anderhalf jaar in beslag nemen.

Vleermuizen

Op de locatie van project Baggaart zijn er verschillende soorten vleermuizen aangetroffen in het vooronderzoek. Courante soorten en minder courante soorten zoals de gewone dwergvleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en mopsvleermuis krijgen bij de projectontwikkeling de nodige aandacht. Bij de bouw en de toekomstige uitbating zal met hun aanwezigheid terdege rekening gehouden worden zoals in de omgevingsvergunning bepaald is. In afwachting van de bouw van deze turbines willen we daarom

de komende maanden de aanwezigheid van vleermuizen nog gedetailleerder in kaart brengen. Werk waarvoor we beroep doen op specialisten en speciale meetapparatuur. Dergelijk onderzoek kan trouwens waarnemingen opleveren die ontbrekende stukjes in onze kennis van deze fascinerende dieren kan helpen vinden.

Visuele omgevings- impact simuleren.

De impact van nieuwe windturbines in het landschap kunnen we steeds beter in kaart brengen dankzij de ontwikkeling van nieuwe software. We testen momenteel een dergelijk programma uit. Zo kan het visuele effect van windturbines in het landschap vooraf steeds accurater gesimuleerd worden. Zo'n programma's zullen ons toelaten buurtbewoners van nieuwe projecten goed vooraf te informeren.

bosvleermuis

ruige dwergvleermuis

gewone dwergvleermuis

Onderhoud windturbines

5

Wiekinspecties Braemland

In september en oktober gebeurde er een uitgebreide wiekinspectie bij de turbines van Braemland I. Tijdens deze wiekinspecties worden de wieken minutieus nagekeken op onder andere erosieschade en tegelijkertijd hersteld waar nodig.

Bij de Duikeldam turbines gebeurde er vanaf de grond een camera inspectie van de wieken. Hierbij werd een lichte beschadiging aan één van de wieken vast gesteld, de herstelling hiervan gebeurde eind oktober.

Onbalansmeting – herbalancering

Door het uitvoeren van diverse reparaties kan een kleine afwijking ontstaan tussen het gewicht van de verschillende wieken. Deze onbalans kan zorgen voor een hogere belasting op de hoofdas, hoofdlager en op het chassis van de gondel, met snellere slijtage tot gevolg.

Eind oktober gebeurde er daarom een onbalansmeting bij turbine Atlas, en de komende weken is het herbalanceren gepland. Dit herbalanceren gebeurt door het bevestigen van compensatiegewichten aan de binnenkant van de wieken.

Elia – hoogspanningsnet

Ook onze turbines van de parken Goeiende en Bredekop stonden in oktober en november regelmatig stil, dit door werken van Elia aan het hoogspanningsnet.

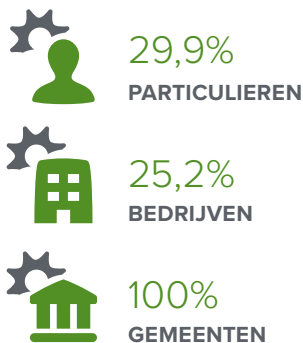

Zonnepanelen uitgelicht

De laatste jaren installeerden heel wat mensen zonnepanelen. In Vlaanderen zijn momenteel 323.375 installaties geregistreerd. Bij Wase Wind hebben 30% van de particuliere klanten en 25% van de bedrijfsklanten zonnepanelen.

Een aantal klanten heeft interesse om zonnepanelen te plaatsen, maar stellen zich de vraag of dit nog rendabel is. We zetten in dit artikel één en ander op een rijtje ivm zonnepanelen.

Hoeveel % van onze klanten hebben zonnepanelen?

Zonnepanelen en distributienetwerk

Zonnepanelen worden in bedrijf gesteld na de keuring. Vanaf dat moment start de eigen productie van elektriciteit en zijn er drie mogelijke verhoudingen tussen uw productie en uw verbruik:

DE OPGEWekte STROOM WORDT DIRECT VERBRUIKT

Als men de opgewekte stroom direct verbruikt, hoeft ze niet van het net gehaald te worden en is ze dus gratis. Dit is dan ook de grootste winst voor eigenaars van zonnepanelen omdat de elektriciteitsprijs per kWh niet betaald moet worden. Gemiddeld gezien kan een gezin tussen de 30 en 50 % van de geproduceerde stroom direct gebruiken.

ER IS MEER VERBRUIK DAN PRODUCTIE

Wanneer het bewolkt of donker is, zullen zonnepanelen weinig of geen productie hebben, en wordt er elektriciteit van het net gehaald (gemiddeld 50 a 70 % van het stroomverbruik van een gezin wordt van het net gehaald).

ER IS MEER PRODUCTIE DAN VERBRUIK

Wanneer er meer productie dan verbruik is (op zonnige dagen bijvoorbeeld), wordt het overschot van geproduceerde elektriciteit op het net gezet.

Veruit de meeste gezinnen hebben een **terugdraaiende meter** die letterlijk zal terugdraaien wanneer er meer productie is dan verbruik. Als je op jaarbasis meer produceert dan verbruikt, wordt dat niet vergoed. Momenteel is er geen wetgevend kader dat een vergoeding voorziet voor elektriciteit die door particulieren op het net gezet wordt. Naast de terugdraaiende meter, bestaat er ook een **digitale meter** waar de productie van de zonnepanelen apart gemeten wordt van het verbruik.

Het prosumementarief

Sinds 1 juli 2015 wordt in Vlaanderen via de factuur van de elektriciteitsleverancier het prosumementarief aangerekend. Prosumenten zijn consumenten die zelf hun stroom opwekken. Elke netgebruiker van zonnepanelen, windmolens en WKK-installaties kleiner dan of gelijk aan 10 kW en met terugdraaiende teller moet dit nettatarief betalen. Het prosumementarief wordt berekend op

basis van het geïnstalleerd vermogen van de omvormer. Afhankelijk van de distributienetbeheerder varieert het tussen 88,98€ en 100,38€ per kVA/jaar.

Het prosumementarief werd ingevoerd om een onrechtvaardigheid weg te werken bij de aanrekening van de kosten voor het gebruik van het elektriciteitsnet. Alle netgebruikers betalen voor het gebruik van het net op basis van de hoeveelheid afgenomen elektriciteit. Echter, als de teller terugdraait, wordt het gemeten verbruik waarop de distributiekosten aangerekend worden veel lager dan het reële verbruik. Hierdoor betalen elektriciteitsverbruikers zonder lokale elektriciteitsproductie het grootste deel van de netkosten. Het prosumementarief corrigeert deze situatie.

Is het plaatsen van zonnepanelen nog rendabel?

Ook mét het prosumementarief blijven zonnepanelen een interessante investering. Elke kilowattuur die je zelf produceert, hoeft je immers niet te betalen. Bovendien is de prijs van zonnepanelen de voorbije jaren spectaculair gedaald, terwijl de prijs van elektriciteit gestegen is.

De exacte rentabiliteit van zonnepanelen hangt af van een aantal factoren, zoals de prijs van je installatie, de oriëntatie van je dak, de grootte, het moment van je elektriciteitsverbruik en de elektriciteitsprijs. Een grove berekening ter illustratie: een gemiddeld gezin verbruikt jaarlijks 3.500 kWh, goed voor een jaarlijkse kost van ongeveer 1.000€. Stel dat er zonnepanelen geïnstalleerd worden met een geschatte productie van 3.000 kWh. Het netto verbruik voor dit gezin zal op het einde van het jaar nog

slechts 500 kWh zijn, omgerekend een kostprijs van 140 €. De installatie van de zonnepanelen levert dus een besparing van 800 € op. Na verrekening van het prosumententariaf dat zo'n 300 € zal bedragen, komen we uit op een jaarlijkse besparing van 500 €. In dit geval zijn na 12 jaar (we gaan hier uit van een kost van 6.000€) de zonnepanelen terugbetaald en maken ze winst.

Het belangrijkste aandachtspunt bij de keuze van de pv installatie is dat ze goed gedimensioneerd is, zodat ze aansluit op het jaarlijks verbruik aangezien het prosumententariaf gebaseerd is op het vermogen van de omvormer.

Overschakelen naar enkelvoudige teller ?

Is het rendabel om na de installatie van zonnepanelen een tweevoudige meter (met dag- en nachtteller) te vervangen door een enkelvoudige meter ? Niet altijd, enkel indien de dagteller meer terugdraait dan er verbruikt wordt in de daguren (weekdagen tussen 7u en 22u) en er nog verbruik is op de nachtteller (weekend en weekdagen tussen 22u en 7u).

Concreet: als u tijdens de daguren veel produceert maar weinig verbruikt, draait de dagteller terug. De nachtteller kan enkel in het weekend terugdraaien. Indien u veel elektriciteit verbruikt in de uren dat de nachtteller actief is, zal dit niet volledig gecompenseerd worden door de productie en zal er op de nachtteller verbruik moeten betaald worden.

In dit geval kan men proberen om het elektriciteitsverbruik zoveel mogelijk naar de daguren te verschuiven of men kan de tweevoudige meter laten vervangen door een enkelvoudige. De geproduceerde elektriciteit wordt dan in mindering gebracht van het volledige verbruik.

De vervanging van een meter moet worden aangevraagd bij Eandis en kost ongeveer 450€. Wij adviseren om het verbruik een jaar te registreren en op te volgen vooraleer deze beslissing te nemen.

Let op! Het tijdstip van omschakeling is belangrijk! Een eventuele negatief saldo wordt bij de installatie van de nieuwe meters teniet gedaan, aangezien de nieuwe tellers altijd op nul starten.

Vraag de meterwissel dus best aan zo dicht mogelijk bij uw jaarlijkse meteropname.

De digitale meter

KENMERKEN DIGITALE METER

- Geen meteropname meer nodig, de meterstand wordt automatisch doorgestuurd naar de netbeheerder.
- Keuze tussen enkel- of tweevoudig tarief.
- Afsluiten en opnieuw aansluiten kan vanop afstand.
- Er bestaan ook digitale budgetmeters.

MOGELIJKHEID IN DE TOEKOMST UW DIGITALE METER UIT TE BREIDEN TOT EEN SLIMME METER

- Opvolgen van eigen verbruik in real time (bv. met uw smartphone).
- Energie verbruiken wanneer de stroom het goedkoopst is.
- Energie verbruiken wanneer u zelf energie aanmaakt.
- Overschotten aan zelf geproduceerde energie pas verkopen wanneer u er de beste prijs voor krijgt.

WIE KRIJGT MOMENTEEL EEN DIGITALE METER?

- In 2016 werd een proefproject opgestart bij een beperkt aantal aansluitingen
- De Vlaamse Regering besliste om vanaf 2019 systematisch in heel Vlaanderen digitale meters te installeren.
- De digitale meters zullen vanaf 1 juli 2019 in eerste instantie geplaatst worden bij:
 - × Nieuwbouw
 - × Grondige renovaties
 - × Klanten met een budgetmeter

DIGITALE METERS EN ZONNEPANELEN

Zowel de besluiten van de Vlaamse Regering als de beslissingen van de VREG (Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt) hierrond zijn nog niet afgerond. We geven u alvast mee wat er speelt.

Minister Tommelein heeft gesteld dat wie zonnepanelen geplaatst heeft, het voordeel van de terugdraaiende teller voor minstens 15 jaar moet kunnen behouden. Dit voor installaties die worden aangemeld tot en met 31/12/2020. Dit werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd, de parlementaire procedure hierrond is nog lopende. **Let op!** Deze compensatieregeling gaat enkel over de elektriciteitsprijs en niet over de nettarieven.

Hoe de nettarieven via de digitale meter aangerekend worden is de bevoegdheid van de VREG. De VREG heeft voorgesteld om de terugdraaiende teller voor het nettariaf (het prosumententariaf) te behouden tot eind 2019 (ook voor zonnepaneleneigenaars met een digitale meter). Vanaf 2020 zou voor zonnepaneleneigenaars met een digitale meter het prosumententariaf wegvallen en er een nieuw nettariaf in de plaats komen. VREG organiseert over dit voorstel een consultatie tot december 2018. Pas na de consultatie neemt VREG een definitieve beslissing.

Wase Wind activiteiten

Gidsbeurten aan turbine Atlas

steeds mogelijk op aanvraag voor scholen en verenigingen uit ons leveringsgebied. Onze gidsen nemen samen met de groep een kijkje onderin de turbine en vertellen op het niveau van de groep alles over de werking van een turbine en het belang van windenergie. Een gidsbeurt duurt, afhankelijk van de interesse van de groep, ongeveer 45 minuten.

Aanvragen via mail naar: jetty@wasewind.be

29.04-03.05 2019

Bezoekweek lagere en middelbare scholen

In die week ontvangen we lagere en middelbare scholen aan één van onze Goeiende turbines. Onze gidsen nemen de leerlingen mee op ontdekking in de wonderlijke wereld van de windenergie.

De middelbare scholieren kunnen via verschillende proefopstellingen zelf één en ander ontdekken. Zo komen o.a. de werking van de generator en de tandwielkast aan bod, alsook de aerodynamica van de wieken, energieomzettingen en energiesystemen. De lagere scholen beleven met een VR bril een virtuele tour van onderin tot bovenop een windturbine.

GEZOCHT:

Begeleiders
proefopstellingen
middelbare scholen

Wij zijn op zoek naar mensen met een hart voor windenergie om tijdens onze bezoeken (3/jaar) mee de proefopstellingen voor de middelbare scholieren te begeleiden. Een technische achtergrond is zeker niet noodzakelijk, enthousiasme om deze scholieren iets bij te brengen is voldoende. We verwachten niet dat u telkens een volledige week beschikbaar bent, we zijn blij met elke dag of dagdeel waarop u zich tijdens deze weken wil inzetten.

Interesse? Stuur vrijblijvend een mailtje naar: jetty@wasewind.be

30.04 2019

Coöperantenavond

Klimaat en energie,
een grote uitdaging
voor de haven

met gastsprekers Christa Schaut,
Maatschappij Linkerscheldeover en
Eric de Deckere, Havenbedrijf Antwerpen

Deelname Green Deal Biodiversiteit

WAT IS EEN GREEN DEAL?

Een Green Deal is een vrijwillige overeenkomst tussen (privé)partners en de Vlaamse overheid om samen een groen project te starten. Daarbij worden milieudoelen nagestreefd die hand in hand gaan met een goede bedrijfsvoering. Momenteel bestaan er 5 Green Deals: Circulaire Aankopen, Gedeelde Mobiliteit, Brouwers, Huishoudelijke Houtverwarming en Bedrijven & Biodiversiteit.

GREEN DEAL BIODIVERSITEIT

Fortech neemt deel aan de Green Deal Biodiversiteit. De lancering ervan vond plaats op 20 september, in het bijzijn van de

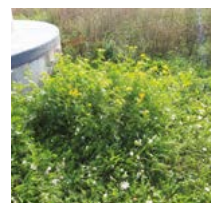
initiatiefnemers ANB, Departement Omgeving, Natuurpunt en het studiebureau Corridor en Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Joke Schauvliege.

In de Green Deal hebben we alle kraanplaat-
sen van de windturbines als experimenteer-
ruimte voor meer biodiversiteit ingebracht,
goed voor 1,7 ha. We ondertekenden de
Green Deal samen met 49 andere bedrijven
die samen al 2.194 ha meer biodivers willen
laten worden. Daarnaast zijn er nog een 70-tal
ondersteunende partijen die expertise aanbie-
den voor de bedrijven.

Bedrijven hebben verschillende redenen om aan biodiversiteit te werken: het is goed voor de ontwikkeling en instandhouding van fauna en flora, het is een natuureiland in een omgeving waar vaak enkel monotoon groen aanwezig is, meestal vergt het ook minder onderhoud en de werknemers komen aan op een mooie werklocatie en kunnen zich even ontspannen in het groen tijdens de pauze. Op sommige bedrijven kan er ook gesnoept worden van fruit en noten.

Wij hebben in 2015 aan een 6-tal kraanplaat-
sen terpen ingezaaid met een voor insecten
aantrekkelijk bloemenmengsel. Ook dit jaar
waren er veel bloemen, ondanks de droge
periode. Door de vlinderwerkgroep werden in
2018 alvast deze soorten vlinders gespot aan
onze turbines: Dagpauwoog, Icarusblauwtje,
Groot en Klein koolwitje, Bruin blauwtje en de
Distelvlinder. Daarnaast zijn er ook verschillen-
de soorten bijen en hommels die de bloemen
komen bezoeken.

Nu willen we dit doortrekken naar alle locaties.
En nog meer vergroenen, als dat mogelijk is.
Daarvoor gaan we de komende 3 jaar werken
aan een actieplan. Wordt vervolgd dus!

©Jurgen Cockuyt

Pomona, een coöperatief boslandbouwbedrijf

Pomona is een innovatief landbouwbedrijf van 7 zeer geëngageerde actieve Wase burgers met een sterke verbinding in het middenveld in o.a. Velt, de samentuin Op den Hof, het Zomererf en Solidagro. Hun doel: de eigen voedselproductie in handen nemen met respect voor natuur. Zij kozen voor het coöperatieve model (cvba) voor de aankoop van de boerderij met landbouwgronden: zo moet de boer weinig kapitaal investeren (en afbetalen) om te kunnen boeren en de prijs van lokaal voedsel én het inkomen van de boer zijn fair.

Ze hebben zich gebaseerd op het concept van Herenboeren uit Nederland. Er bestaan al 3 Herenboeren-boerderijen, waar de boeren werknemer worden van de coöperatieve. Bij Pomona hebben ze er echter voor geopteerd om de coöperanten en de boeren een evenwaardige beslissingsbevoegdheid te geven en zo beslissen ze dus samen over loon, prijszetting, investeringen, nieuwe teelten en het teeltplan voor het volgende jaar. Het coöperatieve gedachtengoed ten voeten uit dus.

Door aandeelhouder te worden, koop je een deel van het landbouwbedrijf(!), samen met de landbouwers, verzeker je jezelf van een gezonde en eerlijke voedselproductie en deel je het risico met de boeren als een teelt tegenvalt. Vandaag gaat het om groenten, aardappelen, fruit, noten, verschillende soorten granen en bloem, maar in de toekomst kan daar bijkomen wat zinvol en mogelijk is, zoals misschien brood, eieren, vlees of zuivel. Uiteraard binnen de mogelijkheden van het Wase klimaat en binnen de financiële haalbaarheid van de coöperatieve.

Met respect voor mens, dier en natuur. Daarnaast is het ecologische aspect ook zeer belangrijk en kiest Pomona voor kwalitatieve voeding uit herstellende landbouw

Coöperant & boer François Ongenaert

"Ik was het al langer beu om die Frans-Belgische multinational (Electrabel) te sponsoren dus ik zocht iets anders. Ik was er toen ook al erg van overtuigd dat windenergie de toekomst is. Rond diezelfde tijd organiseerde Wase Wind een infovergadering in Verrebroek. Ik ben er naartoe gegaan. Het coöperatieve én lokale karakter spraken me erg aan en ik ben meteen coöperant geworden. Ik ben nog steeds blij dat ik die beslissing heb genomen. Ik heb het gevoel dat bij Wase wind de klant echt telt en dat het er allemaal wat eerlijker aan toe gaat."

© landbouweven

d.m.v. boslandbouw of agroforestry. Deze vorm van duurzaam boeren zorgt ervoor dat de gewasopbrengst, de inkomstenstroom, de biodiversiteit verhogen én dat ons basisvoedsel geleverd wordt terwijl de natuurlijke balans tussen grond en omgeving kan herstellen. Het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek ondersteunt Pomona door middel van wetenschappelijk onderzoek om aan te tonen dat de kwaliteit van de grond in dit systeem versterkt wordt. Het landbouwperceel van de groenteteelt is opgedeeld in grote groentevakken met rotatieteelt. Ertussen staan reeds aangeplante fruitbomen, bessenstruiken en bloeiende groenbemers. Er zijn ook 2 tunnelserres voor de zomer- en winterteelten.

Dagelijkse voeding uit de korte keten

Daarnaast engageer je je als coöperant om de voedselproductie af te nemen via abonnementen. Als ultieme doel wil Pomona 80%(!!) van de dagelijkse voeding kunnen produceren voor haar coöperanten vanop deze ene boerderij. Dit kan enkel door stapsgewijs te groeien. De boerderij is gelegen te Verrebroek, maar er zijn verschillende verdeelpunten in het

Waasland. Het doel is om een verdeelpunt binnen een straal van 5 km te vinden voor elke coöperant.

Meer info op
pomona.be

"Herstellende landbouw" komt voor een deel uit het gelijknamige inspirerende boek van Mark Shepard. Een boek over de ervaring op zijn landbouwbedrijf om natuurlijke,

meerjarige agrarische ecosystemen op te bouwen. Ze worden zo ontworpen dat ze optimaal de plaats benutten en er ook overvloed ontstaat. Het gaat over de voordelen van succesief weiland laten begrazen door verschillende soorten vee, over slimme combinaties van bomen, klimmend fruit en aangepaste groenteteelten, over de rol van -meerjarige- noten en kastanjes tegenover -eenjarige- granen in ons voedingspatroon, over de voordelen van meerjarige teelten in het algemeen, over wat dit betekent voor de biodiversiteit en nog 320 pagina's meer.

Wind energy Hamburg expo

25-28.09 2018

Van 25 tot 28 september werd in Hamburg de beurs voor windenergie georganiseerd door WindEurope. De Wind Energy beurs telt meer dan 1.400 exposanten en 35.000 bezoekers uit meer dan 100 landen en behoort tot de grootste ter wereld. Naast thematisch georganiseerde exposities (financiën, veiligheid, offshore, turbine technologieën, elektronische componenten, ...) van producten en bedrijven zijn er ook meer dan 50 sessies in de conference hall waarbij 250 sprekers uiteenzettingen geven over diverse thema's. Voor de hoofdingang van deze gigantische beurs had Lagerwey z'n 'climbing crane' opgesteld: een kraan die op de mast klimt tijdens de bouw van een nieuwe turbine om de hoger gelegen onderdelen omhoog te tillen.

Met enkele medewerkers van Wase Wind hebben we de beurs bezocht en konden zodoende een aantal nieuwigheden ontdekken, collega's ontmoeten, en conferenties bijwonen. We hadden ook enkele meetings met leveranciers. De beurs werd gecombineerd met een opleidingsdag georganiseerd door Bazefield, het online-programma dat we gebruiken voor opvolging van onze turbine-data, zoals bijvoorbeeld productie-weer-, en beschikbaarheidsgegevens.

Isec Safety Training

Werknemers die op hoogte werken, of regelmatig naar boven gaan in een windturbine moeten om de twee jaar de GWO (Global Wind Organisation) veiligheidsopleiding "Working at heights - wind turbines" volgen. Chris en Koenraad volgden eind november deze opleiding bij ISEC (Industrial Safety and Emergency Consult), gelegen langs de E34 ter hoogte van de spooroverweg in Beveren, gemakkelijk herkenbaar aan de op elkaar gestapelde containers die als oefenterrein dienen.

De tweedaagse opleiding gaat over (be)veilig(d) klimmen en redden in windturbines en bestaat uit een theorie- en praktijkdeel. Het theoretisch gedeelte gaat over het belang van persoonlijke beschermingsmiddelen zoals een klimharnas, hoe correct beveiligen en positioneren (om met 2 handen vrij te kunnen werken), valfactor (het effect van de

versnelling als men valt), hang- en valtrauma (hoe omgaan met een noodsituatie na een val als men in het harnas hangt). Naast de theorie-opleiding wordt er veel tijd besteed aan praktijkoefeningen. Dit begint met het veilig opklimmen en afdalen van een ladder van 4 meter hoogte, gaat over naar het redden van een collega op de ladder en eindigt met een noodevacuatie uit een container op 15 meter hoogte (simulatie van een windturbine – zie foto). Eens je angstzweet overwonnen, is het een fijne afdaling aan een touw tegen 1 meter per seconde!

Evolutie elektriciteitsprijzen

Tussen 2015 en 2018 steeg de elektriciteitsprijs. Dit door wijzigingen in een aantal tariefonderdelen zoals de verhoging van het BTW tarief van 6% naar 21%, stijging van de transport- en distributiekosten, verhoogde bijdrage energiefonds en het wegvallen van de gratis kWh. De eigenlijke energiekost kende slechts kleine schommelingen.

Dit najaar is daar verandering in gekomen door een forse stijging van de groothandelsprijs voor elektriciteit. Deze stijging heeft meerdere oorzaken. Spanningen in de internationale politiek zorgen ervoor dat energie zoals olie en gas, duurder zijn geworden. Gas is een belangrijke bron voor elektriciteitsproductie, ook in ons land. Gascentrales bepalen de marktprijs. Zij zorgen voor het evenwicht tussen vraag en aanbod van elektriciteit. Wanneer er weinig wind en elektriciteit uit windenergie is, worden extra gascentrales

ingeschakeld om aan de vraag te voldoen. Wanneer er veel wind tussen is, kunnen ze verminderd of uitgeschakeld worden.

Elektriciteit uit gascentrales is ook duurder geworden door de sterk gestegen prijs voor CO₂-rechten. Europa heeft maatregelen genomen om de vervuiling en de uitstoot van broeikasgassen zwaarder te belasten. Daardoor steeg de kost voor vervuiling en wordt zeer vervuilende elektriciteitsopwekking uit steenkool en bruinkool in landen

waar die gebruikt wordt duurder. Die kolen-centrales in de Ruhr sturen in de winter nog vaak vervuilde lucht naar ons en zullen door de hogere kost op termijn sluiten.

Vermits we als Wase Wind voor evenwicht afhankelijk zijn van de groothandelsmarkt, volgen onze prijzen de evoluties op de elektriciteitsmarkt. De voorbije 5 jaar was dat een dalende tendens en werd de elektriciteit zelf goedkoper. Die tendens is gekeerd. Toch blijft uw Wase Wind elektriciteitstarief zeer voordelig. Op de website van de overheidsregulator VREG, is het mogelijk een onafhankelijke vergelijking te doen:

www.vreg.be

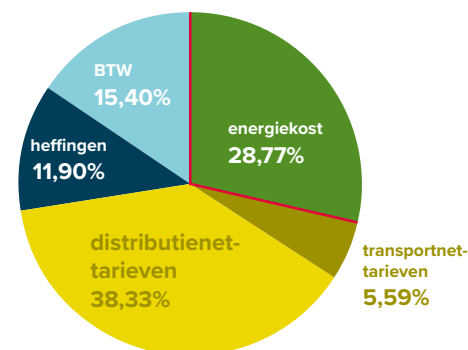
Evolutie elektriciteitsprijzen

Bron wasewind.be/marktgegevens
periode 01/12/2015 - 06/12/2018

Wat betaal ik?

Energiefactuur gezin
(april 2017) gebaseerd op een jaarverbruik van 3.500 kWh elektriciteit
Bron: VREG

Groepsaankopen niet noodzakelijk de beste prijsgarantie

In een publicatie van november 2018 verduidelijkte de CREG, Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, dat instappen in een groepsaankoop elektriciteit niet noodzakelijk een beste prijsgarantie betekent.

De CREG kaartte aan dat niet alle leveranciers deelnemen en dat de deelnemende leveranciers niet verplicht zijn om hun laagste tarief aan te bieden. Ze wijst er op dat de groepsaankoop geveild wordt voor "een gemiddeld verbruikend gezin" en dat dit zeker niet voor elke verbruiker het voordeligste tarief oplevert. Bovendien krijgen deelnemers aan het einde van de contractperiode vaak een voorstel tot verlenging aan een minder voordelig tarief.

Wase Wind is nooit deelnemende leverancier bij een groepsaankoop. De voornaamste reden is dat wij een beperkt leveringsgebied hebben, kleiner dan het doelgebied van de groepsaankopen.

Wij krijgen regelmatig van onze klanten een prijssimulatie van de groepsaankoop doorgestuurd. Hierbij zien we vaak dat onze tarieven in de prijscalculator van de groepsaankoop niet correct zijn waardoor het tarief van de groepsaankoop rooskleuriger lijkt dan het in werkelijkheid is.

We kunnen alleen maar toejuichen dat de consumenten actief deelnemen aan de energiemarkt en zoeken naar de voor hen beste keuze. We raden wel aan om alle opties met een kritische blik te bekijken. De vergelijkingswebsite van de VREG (Vlaamse Regulator voor de Elektriciteit- en Gasmarkt) is hierbij zeer betrouwbaar.

Wase Wind streeft er in ieder geval naar om steeds een correct en concurrentieel tarief te hanteren dat voor iedere klant gelijk is.

Betrouwbare prijsvergelijkingstest:

vtest.vreg.be

Nieuw Klanten- portaal

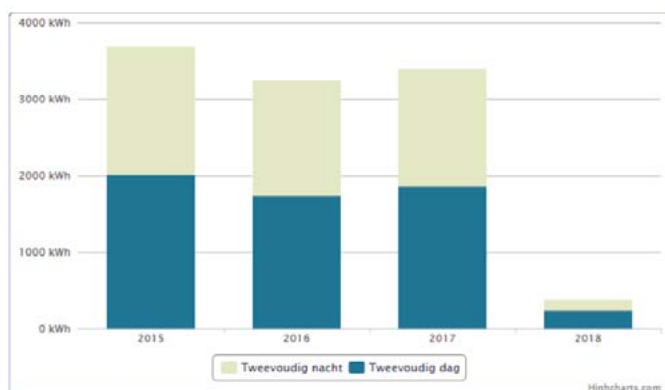
Omdat Wase Wind in de loop van van 2017 overgeschakeld is naar een volledig nieuw facturatieprogramma, werkte de klanteninlog "mijn wase wind" op onze website www.wasewind.be al een tijdje niet meer naar behoren.

In de loop van dit jaar hebben we hard gewerkt om het klantenportaal opnieuw "live" te krijgen, en sinds oktober kan men dan ook opnieuw inloggen om een aantal gegevens te raadplegen. Concreet kunnen klanten zowel de facturen als de verbruiksgegevens opvragen en kan men het facturatieadres wijzigen.

Al onze klanten krijgen in de periode november – december een mail met de nodige informatie om in te kunnen loggen in het klantenportaal.

In de toekomst (eerste helft van 2019) zullen er nog andere functionaliteiten toegevoegd worden aan het klantenportaal. Zo bijvoorbeeld zullen onze klanten dan kunnen nagaan of er nog een openstaand saldo is.

Verbruiken - grafiek

Opgelet: de gegevens van de laatste periode zijn soms onvolledig

Verbruiken - tabel

Periode	Tweevoudig nacht (kWh)	Tweevoudig dag (kWh)	Totaal
2015	1.675	1.995	3.671
2016	1.505	1.722	3.227
2017	1.530	1.845	3.374
2018	148	216	364

Opgelet: de gegevens van de laatste periode zijn soms onvolledig

EMAS

De EMAS en ISO 14.000 audits werden in 2018 wederom met succes doorlopen. We blijven ons inspannen om bij de ontwikkeling en uitbating van onze windprojecten de milieu-impact zoveel mogelijk te beperken. We voldoen minstens aan alle wettelijke bepalingen.

Reeds van bij de oprichting streeft Wase Wind naar optimale milieuprestaties. We zijn er dan ook trots op dat onze manier van werken sinds 2009 is geëvalueerd en jaar na jaar is goedgekeurd volgens de internationale en Europese milieumanagement-normen ISO 14001 en EMAS (Environmental Management and Audit Scheme).

Zowel ons milieubeleid als onze milieuverklaring zijn te raadplegen op onze website,

www.wasewind.be/emas

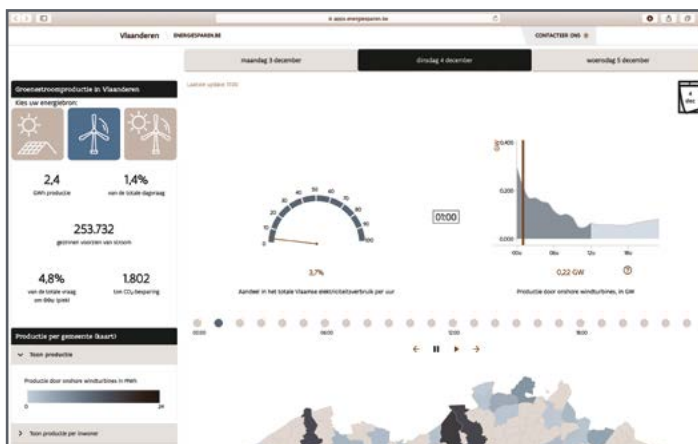

Hoe schaars is onze stroom?

We mochten dit jaar genieten van een prachtige zomer en lange nazomer. Maar half september verschenen in de media berichten over mogelijke stroomtekorten wanneer het in de winter koud wordt.

Met de Indian Summer of bij ons misschien beter bekend als Sint-Michielszomer leek de winterkou nog veraf. Toch beleven we in elektriciteitsland een zeer uitzonderlijke situatie. Sinds 2003 is er een wet op de kernuitstap die vastlegt dat de laatste Belgische kerncentrale in 2025 uit productie gaat. Sindsdien is er veel gepraat of dat wel haalbaar is. Opeenvolgende Belgische regeringen hebben de sluiting van de oudste kerncentrales uitgesteld. Die 3 oudste kerncentrales zijn goed voor 2.800 MW aan productiecapaciteit van in totaal 6.000 MW nucleair vermogen in ons land. Begin november was echter slechts 1.000 MW van die 6.000 MW nucleair vermogen beschikbaar. Er heerste vooraf lichte paniek in de elektriciteitssector maar we zijn de maand november goed doorgekomen. Voor december is er een bijkomende kerncentrale beschikbaar. In januari 2019 zal er volgens de huidige prognose slechts de helft van het nucleair vermogen beschikbaar zijn. De kans op tekorten wanneer het koud is en er weinig wind is, neemt daardoor toe.

Met Wase Wind hebben we ons verzekerd bij een groothandelaar in elektriciteit, zodat we steeds voldoende elektriciteit hebben voor onze klanten, ook als er weinig wind is. Daarmee kunnen we echter niet garanderen dat al onze klanten altijd stroom zullen hebben wanneer er schaarste optreedt. Wanneer andere elektriciteitsbedrijven op sommige uren niet voldoende elektriciteit kunnen opwekken voor de vraag van de klanten, kan de netbeheerder ELIA overgaan tot een afschakelplan. Dan zal ze telkens in een andere regio gedurende een paar uur de elektriciteit afschakelen. Voor meer info:

afschakelplan.eandis.be

Voor het zover komt, kunnen er maatregelen genomen worden. Zo zullen ondernemingen die kunnen hun verbruik op de uren van schaarste beperken en zo hoge elektriciteitsprijzen vermijden. Met z'n allen kunnen we op die momenten ook een bijdrage leveren door de grootste verbruikers enkele uren uit te laten. De elektriciteitsslurpers die wellicht makkelijkst uit te stellen zijn: wasmachines, droogkasten en strijkijzers. Verlichting, vooral als die met energiezuinige TL of spaarlampen of LED lampen is, maakt niet zoveel uit. Uiteraard is het zinvol om in de ruimten waar niemand verblijft, de verlichting uit te schakelen en kaarsen aansteken is ecologisch en financieel geen verbetering.

Elektrisch koken en elektrisch verwarmen zijn eveneens belangrijke energieverbruikers. Mocht het nodig zijn om ook daarop te besparen, dan zal de overheid daarover berichten. Die kans is zeer gering. Energiesparen, isoleren, LED lampen plaatsen, diepvries regelmatig ontdooien en andere maatregelen zijn altijd zinvol en helpen ook in tijden van stroomschaarste om steeds voldoende elektriciteit te hebben.

VEA, het Vlaams Energieagentschap lanceerde eind november 2018 de website **www.stroomvoorspeller.be**. Deze toepassing toont in real time hoeveel energie zonnepanelen en windturbines opwekken in Vlaanderen en voorspelt wat de productie in de komende uren en dag gaat zijn. De gegevens en voorspellingen zijn ook per gemeente en provincie te bekijken. Ook wordt er geadviseerd op welk uur u het beste uw machines kan aanzetten of bv. de elektrische auto best kan opladen.

In de kijker

Bezoekweek/bbq

De eerste week van oktober heerste er een grote drukte onder de wieken van turbine Brabo. 1.000 enthousiaste lagere en middelbare scholieren namen deel aan onze bezoekweek en kwamen meer te weten over de werking van een windturbine en het belang van duurzame energie. Op zaterdag vulde de tent zich met 250 coöperanten, medewerkers en burens van onze parken voor onze barbecue.

Ballonloop 2018

Dank aan de 80 sportieve coöperanten die met Wase Wind deelnamen aan de ballonloop te Sint-Niklaas!

Wase Wind wandelaars

Onze t-shirts doen hun kilometers, ook na de ballonloop!

Mijn Groene Stroom Greenpeace

Wase Wind scoort 20/20 in het Greenpeace klassement van elektriciteitsleveranciers. Zij schrijven o.a.: *De score van Wase Wind is onveranderd positief. Wase Wind is een lokale leverancier die fors investeert in hernieuwbare energie. Wij raden deze coöperatie van harte aan.*

U kan dit klassement raadplegen via:
www.mijngroenestroom.be

Mijn groene stroom
by **GREENPEACE**

Claim the Climate

Er was hartverwarmend veel volk op de Claim the Climate klimaatmanifestatie. Het werd een duidelijke oproep naar onze politieke vertegenwoordigers om snel werk te maken van een duurzame samenleving.

Colofon

Wind nummer 02, verschijnt 4 maal per jaar

Eindredactie: Jetty Buyle

Werkten mee aan dit nummer:

Chris Derde, Geert Groessens, Ilona Piron,
Koenraad Mendonck, Kris Aper & Jetty Buyle

Vormgeving: brand-ink.be

Foto's: Dirk Van de Vijver, Krista Dieleman,
Stefaan Van Damme

Redactieadres: Samelstraat 21a

9170 Sint-Gillis-Waas

T 03 707 19 01

info@wasewind.be – www.wasewind.be

Een uitgave van

